

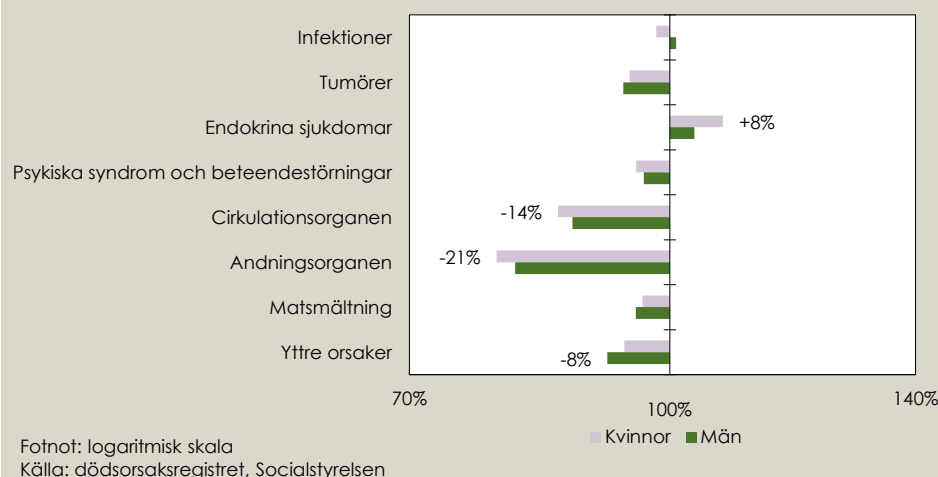
Statistik om dödsorsaker år 2020

År 2020 avled 98 229 personer folkbokförda i Sverige. Av dessa var 48 775 kvinnor och 49 454 män. Hjärt- och kärlsjukdomar orsakade flest dödsfall följt av tumörsjukdomar och covid-19. Förutom covid-19 syns inga betydande förändringar i dödlighetsmönstret. Sambandet mellan covid-19 och utbildningsnivå avvek inte från andra dödsorsakskategorier medan dödligheten i covid-19 mellan olika födelseländer fördelade sig mycket ojämnt.

Förändringar jämfört med tidigare år

År 2020 avled 98 229 personer i Sverige, vilket var fler än tidigare jämförda år. Antalet dödsfall 2015–2019 var i genomsnitt 91 070. En stor del av ökningen beror på dödlighet i covid-19. Covid-19 (9 441 dödsfall) var den tredje största dödsorsaken efter hjärt- och kärlsjukdomar (27 973) och tumörsjukdomar (23 485). Figur 1 visar den ålderstandardiserade dödligheten för några andra stora dödsorsaker år 2020 i procent av genomsnittet 2015–2019. En ovanligt stor minskning (21 procent) kan ses för dödsfall på grund av andningsorganens sjukdomar, som domineras av lunginflammation och kronisk obstruktiv lungsjukdom (KOL). Övriga förändringar ligger som förväntat med tanke på långsiktiga trender, till exempel cirkulationsorganens sjukdomar, tumörer, och endokrina sjukdomar eller ligger inom sådana slumpmässiga variationer som är normala från ett år till ett annat.

Figur 1. Ålderstandardiserade dödlighet år 2020 efter dödsorsak, jämfört med genomsnitt för perioden 2015–2019, procent

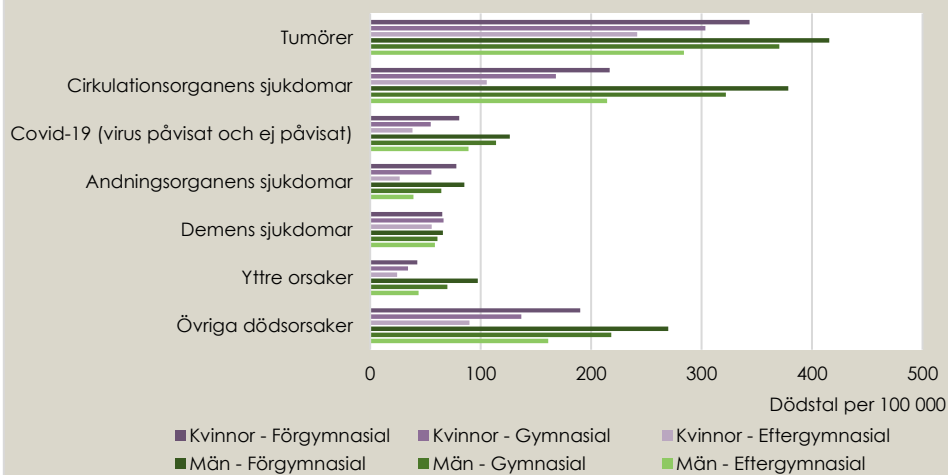

Dödsorsaker efter utbildningsnivå

Figur 2 visar några av de stora dödsorsakskategorierna i Sverige efter utbildningsnivå. Dödligheten skiljer sig markant mellan högre och lägre utbildningsnivåer i alla de större dödsorsakskategorierna. Skillnaderna, i relativa termer, är

minst för demenssjukdomar och tumörsjukdomar. Störst är de för sjukdomar i andningsorganen, hjärt- och kärlsjukdomar och yttre orsaker till dödsfall. Sambandet mellan utbildningsnivå och åldersjusterad mortalitet är generellt något starkare bland kvinnor. Dödligheten i covid-19 följer samma mönster som övriga dödsorsaker.

Figur 2. Ålderstandardiserade dödlighet år 2020 efter utbildningsnivå, kön, dödsorsak, åldrar 35–84 år

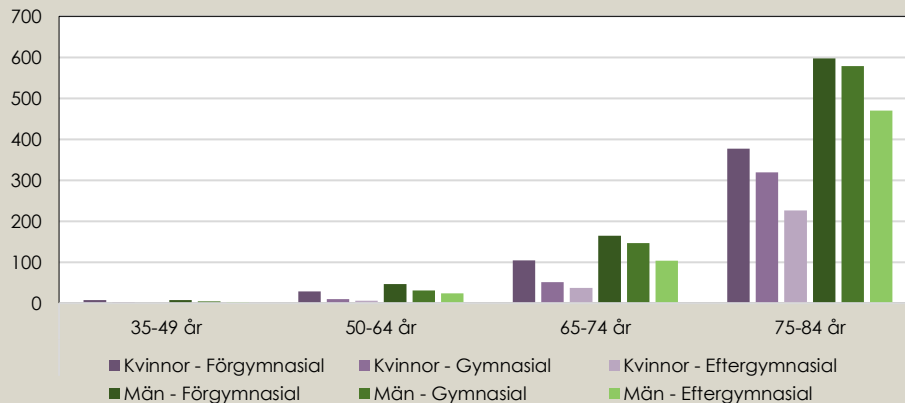

Källa: dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen och utbildningsregistret, Statistiska centralbyrån

Figur 3 redovisar dödlighet i covid-19 uppdelad efter ålder och utbildningsnivå. Två generella mönster är att sambandet med utbildningsnivå är starkare i yngre åldersgrupper och att effekten av utbildningsnivå är större för kvinnor än för män oavsett ålder.

Figur 3. Ålderstandardiserade dödlighet i covid-19 år 2020 efter utbildningsnivå, kön, och åldersgrupp

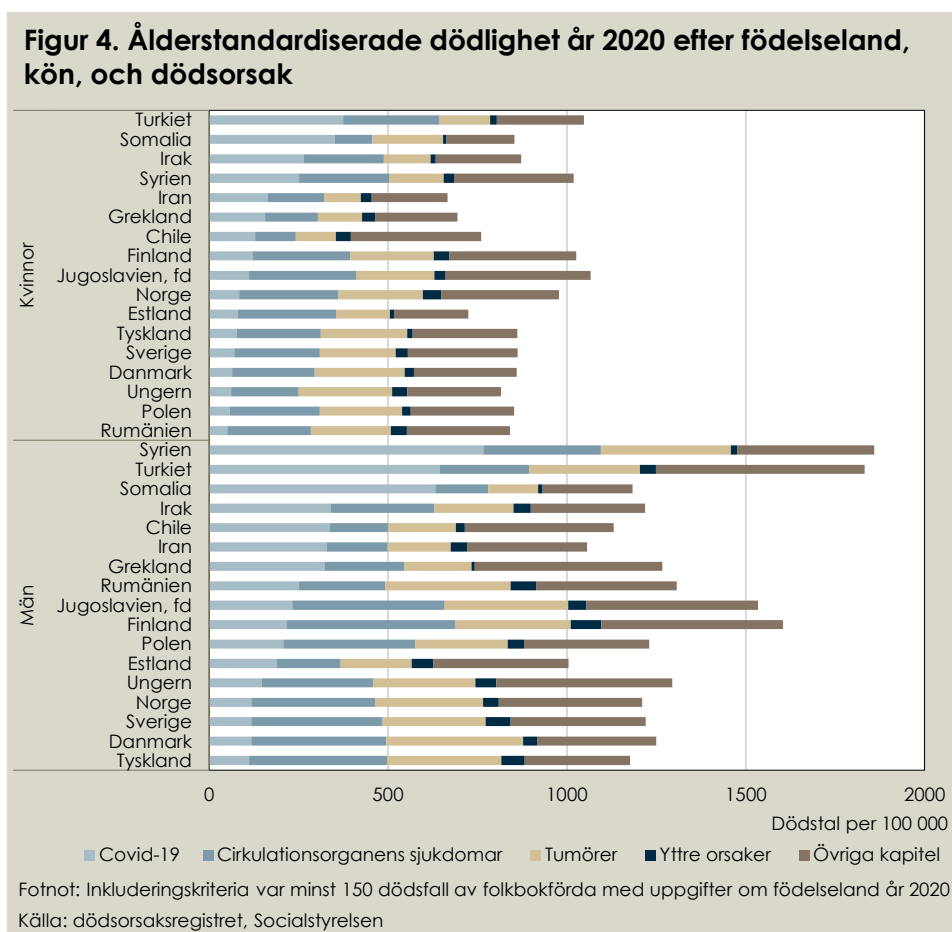
Dödstal per 100 000

Källa: dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

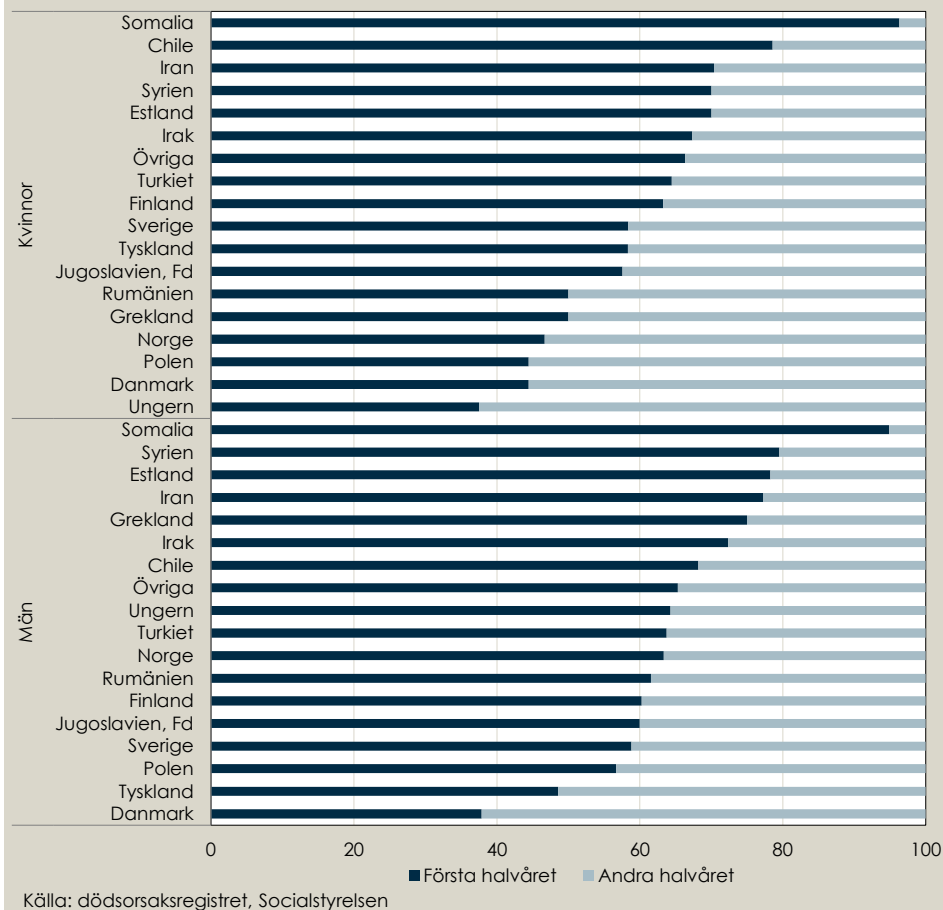
Dödstal efter födelseland

Figur 4 visar den ålderstandardiserade dödligheten i några stora dödsorsaksgrupper efter födelseland och kön. För att inkluderas har det förekommit minst 150 dödsfall bland personer folkbokförda i Sverige med visst födelseland under 2020. Hela stapeln i diagrammet visar totaldödligheten efter födelseland. Bland personer födda i bland annat Somalia, Turkiet, Syrien, Irak och Iran orsakades en stor andel av dödsfallen under 2020 av covid-19 som underliggande dödsorsak.

Smittspridning av covid-19 kom i två tydliga vågor under 2020. Första vågen började i mars, andra vågen började i oktober och fortsatte efter årsskiftet 2020/21. Första vågen orsakade fler dödsfall än andra vågen år 2020. Den delen av andra vågen som inträffade efter årsskiftet ingår inte i statistiken. Totalt fördelade sig dödsfallen i covid-19 med ungefär 60 procent på första halvåret och 40 procent andra halvåret. Figur 5 visar andelen dödsfall per halvår efter födelseland. Ett generellt mönster är att bland grupper med hög dödlighet i covid-19 skedde en oproportionerligt stor del av dödsfallen under första vågen. Bland personer födda i Somalia skedde till exempel i stort sett alla dödsfall under första halvåret.

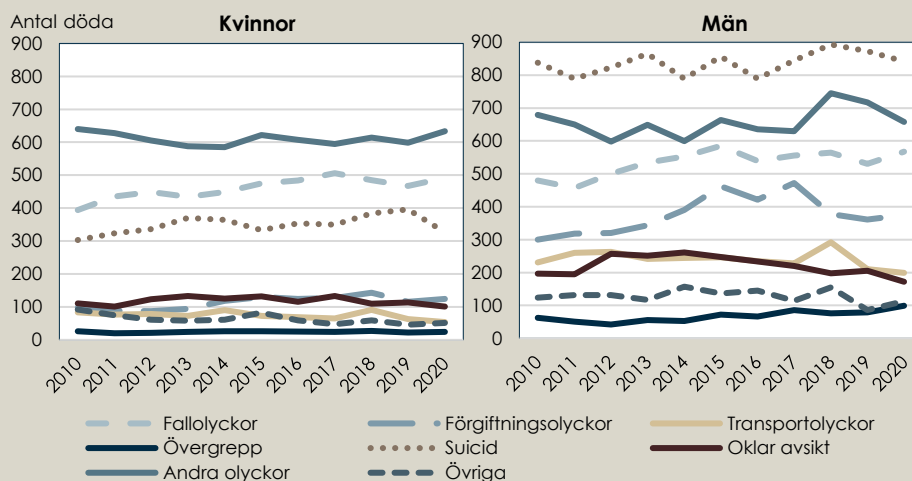
Figur 5. Andel döda i covid-19 efter födelse-land, kön och första/andra halvåret år 2020

Yttre orsaker

Yttre orsaker, som innefattar bland annat olyckor, mord och självmord, redovisas för åren 2010–2020 i Figur 6. Bland män är suicid den största dödsorsaken inom kapitlet yttre orsaker. Kategorierna ”andra olyckor” och fallolyckor var vanligast respektive näst vanligast bland kvinnor, och näst vanligast respektive tredje vanligast bland män. Gruppen ”andra olyckor” utgörs till stor del av fraktureringer med ej specificerad orsak och torde också till stor del utgöras av fallolyckor. Antalet dödsfall i kategorin har jämfört med 2019 ökat för kvinnor och minskat för män. Jämfört med 2019 syns en ökning av fallolyckor och minskning av suicid för både kvinnor och män. En ökning av dödsfall till följd av övergrepp av annan person syns bland män, och även i mindre utsträckning för kvinnor.

Figur 6. Antal döda i yttre orsaker efter kön, och dödsorsak, år 2010–2020

Källa: dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

Om statistiken

Underliggande dödsorsak är den sjukdom eller skadeorsak som inledde den kedja av sjukdomshändelser som ledde till döden eller de omständigheter vid olyckan eller våldshandlingen som framkallade den dödliga skadan. I den här statistiken redovisas alltid underliggande dödsorsak.

Dödstal är ett mått som används för att jämföra dödlighet mellan grupperna som är olika i antal, oftast uttryckt i antal döda per 100 000 i befolkningen. **Ålderstandardiserade dödstal** tar även hänsyn till skillnaderna i ålder mellan grupperna.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/dodsorsaker

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen

Kontakt:

Jeroen de Munter, statistikfrågor

Telefon: 075-247 42 43

E-post: jeroen.de-munter@socialstyrelsen.se

David Pettersson, statistikfrågor

Telefon: 075-247 31 26

E-post: david.pettersson@socialstyrelsen.se